

УДК 35.071:656.2:001.895

DOI: 10.35432/tisb282022339593

Ігор Саркісов

*аспірант кафедри соціально-гуманітарних наук,
Науково-навчального інституту публічної служби та управління
Національного університету «Одеська політехніка»
<https://orcid.org/0009-0007-5660-8372>
e-mail: sarkisovir.2022@gmail.com*

РОЛЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Стаття присвячена аналізу ролі публічного управління у забезпеченні інноваційної діяльності залізничного транспорту в умовах європейської інтеграції та глобалізаційних викликів. Визначено, що розвиток інновацій у сфері залізничного транспорту має стратегічне значення для модернізації транспортної системи України, підвищення її ефективності та конкурентоспроможності. Обґрунтовано необхідність формування цілісної системи публічного управління, яка поєднує правові, економічні та організаційні інструменти державної політики з сучасними технологічними рішеннями, що сприяють цифровізації, автоматизації та екологізації галузі.

У дослідженні акцентовано увагу на організаційно-правових засадах регулювання інноваційних процесів, визначено ключові функції органів публічної влади у забезпеченні належного інституційного середовища та правових гарантій для реалізації інноваційних проєктів. Розглянуто напрями інтеграції залізничного транспорту України до європейського транспортного простору, що передбачає впровадження міжнародних стандартів, розвиток інфраструктури та модернізацію транспортних коридорів.

Особливу увагу приділено питанням цифрової трансформації залізничного транспорту, розвитку електронних сервісів, впровадженню «розумних» технологій управління перевізним процесом, а також механізмам державно-приватного партнерства як важливого інструменту залучення інвестицій.

Запропоновано рекомендації щодо вдосконалення механізмів публічного управління інноваційною діяльністю у сфері залізничного транспорту, зокрема шляхом підвищення ефективності стратегічного планування, посилення міжвідомчої координації, розвитку цифрової інфраструктури та створення умов для інноваційного підприємництва. Отримані результати мають теоретичне та практичне значення для формування сучасної моделі державної політики у транспортній сфері, що сприятиме сталому соціально-економічному розвитку України.

Ключові слова: публічне управління, інноваційна діяльність, залізничний транспорт, державна політика, цифровізація, інфраструктура, євроінтеграція.

Ihor Sarkisov

*PhD-student of the Department of Social and Humanitarian Sciences,
ESI of Public Service and Administration Odesa Polytechnic National University
<https://orcid.org/0009-0007-5660-8372>
e-mail: sarkisovir.2022@gmail.com*

THE ROLE OF PUBLIC ADMINISTRATION IN ENSURING INNOVATIVE ACTIVITIES IN RAILWAY TRANSPORT

The article is devoted to the analysis of the role of public administration in ensuring innovative activities in railway transport in the context of European integration and globalization challenges. It is determined that the development of innovations in the railway sector has strategic

importance for the modernization of Ukraine's transport system, increasing its efficiency and competitiveness. The necessity of forming an integrated system of public administration is substantiated, which combines legal, economic, and organizational instruments of state policy with modern technological solutions that contribute to the digitalization, automation, and greening of the sector.

The study emphasizes the organizational and legal foundations of regulating innovation processes, identifies the key functions of public authorities in ensuring an appropriate institutional environment and legal guarantees for the implementation of innovative projects. The directions of Ukraine's railway integration into the European transport space are considered, which involve the implementation of international standards, infrastructure development, and modernization of transport corridors. Particular attention is paid to the issues of digital transformation of railway transport, the development of electronic services, the introduction of "smart" technologies for managing the transportation process, as well as public-private partnership mechanisms as an important tool for attracting investments.

Recommendations are proposed to improve the mechanisms of public administration of innovative activities in the railway sector, in particular by increasing the efficiency of strategic planning, strengthening interagency coordination, developing digital infrastructure, and creating conditions for innovative entrepreneurship. The obtained results have both theoretical and practical significance for the formation of a modern model of state policy in the transport sector, which will contribute to the sustainable socio-economic development of Ukraine.

Keywords: public administration, innovative activity, railway transport, state policy, digitalization, infrastructure, European integration.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Сучасний етап розвитку залізничного транспорту України характеризується потребою у глибокій модернізації та впровадженні інноваційних технологій, що зумовлено як внутрішніми економічними трансформаціями, так і зовнішніми інтеграційними процесами. Залізничний транспорт відіграє ключову роль у забезпеченні національної безпеки, сталого соціально-економічного розвитку та інтеграції України до європейського транспортного простору. Проте існуюча система управління галуззю не повною мірою відповідає вимогам ефективної організації інноваційної діяльності, що гальмує процеси цифровізації, автоматизації та екологізації інфраструктури.

У цих умовах постає наукова та практична проблема пошуку дієвих механізмів публічного управління, здатних забезпечити узгодження державної політики з потребами інноваційного розвитку та міжнародними стандартами. Її вирішення потребує розробки сучасних організаційно-правових засад, удосконалення стратегічного планування, налагодження міжвідомчої взаємодії та використання інструментів державно-приватного партнерства. Отже, дослідження ролі публічного управління у забезпеченні інноваційної діяльності залізничного транспорту має важливе значення як для розвитку наукових підходів у сфері публічного управління та адміністрування, так і для практики реформування транспортної галузі України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Питання розвитку інноваційної діяльності та удосконалення механізмів публічного управління у транспортній сфері широко досліджуються як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями. Значний внесок у формування теоретико-методологічних підходів до публічного управління зробили Г. Атаманчук, В. Бакуменко, Н. Нижник, С. Серьогін, Л. Приходченко та інші науковці, які акцентували увагу на ролі держави у забезпеченні ефективного функціонування інфраструктурних галузей. У контексті дослідження інноваційної діяльності в транспортному секторі заслуговують на увагу роботи О. Білоруса, М. Данька, А. Дегтяря, Т. Безверхнюк, де обґрунтовано необхідність впровадження сучасних управлінських моделей, цифрових технологій та інструментів стратегічного планування. Зарубіжні дослідники, зокрема Дж. Стигліц, М. Портер, Е. Тоффлер, підкреслюють взаємозв'язок між інноваціями, глобальною

конкурентоспроможністю та державною політикою, орієнтованою на сталий розвиток.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування ролі публічного управління у забезпеченні інноваційної діяльності залізничного транспорту, визначення його організаційно-правових засад та розробка пропозицій щодо вдосконалення механізмів державної політики у цій сфері.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У сучасних умовах динамічного науково-технічного розвитку інноваційна діяльність постає провідним фактором забезпечення зростання та конкурентоспроможності економічних галузей, зокрема транспортної. Залізничний транспорт, як один із ключових елементів національної транспортної системи, відіграє значну роль у зміцненні економічної стабільності, об'єднанні регіонів та підтриманні ефективних внутрішніх і міжнародних логістичних процесів. У цьому зв'язку впровадження інновацій набуває особливого значення, оскільки саме вони забезпечують модернізацію інфраструктури, підвищення енергоефективності, покращення рівня безпеки перевезень і якості послуг для пасажирів та вантажовідправників [8].

Інноваційна діяльність у сфері залізничного транспорту розглядається як комплекс заходів, спрямованих на впровадження нових технологій, управлінських рішень та організаційних моделей, що підвищують ефективність функціонування галузі. Публічне управління в даному контексті виступає важливим чинником забезпечення інноваційного розвитку, оскільки саме державні інституції визначають стратегічні орієнтири, створюють інституційні умови та формують правові гарантії для модернізації транспортної інфраструктури. Вітчизняні й зарубіжні науковці наголошують на необхідності поєднання державного регулювання з ринковими механізмами та інноваційними інструментами розвитку.

Тому, сучасний розвиток залізничного транспорту відбувається в умовах глобалізаційних викликів, активної інтеграції України у європейський транспортний простір та швидкого поширення цифрових технологій. У цьому контексті інновації стають не лише важливим інструментом модернізації інфраструктури, а й необхідною умовою підвищення конкурентоспроможності галузі. Одним із ключових напрямів інноваційної діяльності є цифровізація транспортних процесів: впровадження автоматизованих систем управління перевезеннями, електронного документообігу, технологій «розумної» логістики та використання великих даних для оптимізації маршрутів. Це дозволяє підвищити ефективність використання рухомого складу, скоротити витрати та забезпечити прозорість управлінських рішень [1].

Не менш важливим є оновлення рухомого складу. Використання енергоефективних локомотивів, швидкісних поїздів нового покоління та вантажних вагонів із підвищеними техніко-експлуатаційними характеристиками сприяє зменшенню впливу транспорту на довкілля, зниженню енергоспоживання та підвищенню рівня безпеки. Важливим стратегічним пріоритетом виступає розвиток інфраструктури: модернізація колійного господарства, електрифікація нових напрямків, будівництво мультимодальних транспортних вузлів і терміналів, що дозволяють інтегрувати залізничні перевезення з автомобільними, морськими та авіаційними [2].

Перспективи розвитку залізничного транспорту нерозривно пов'язані з впровадженням екологічних стандартів. Орієнтація на «зелений транспорт» передбачає використання відновлюваних джерел енергії, розвиток електричної та водневої тяги, а також мінімізацію викидів парникових газів. Крім того, актуальним завданням залишається розвиток міжнародних транспортних коридорів, що забезпечують інтеграцію України у європейський і світовий ринки перевезень. Це відкриває нові можливості для транзитного потенціалу держави та сприяє посиленню її позицій у глобальних логістичних мережах.

Таким чином, інноваційні процеси у сфері залізничного транспорту визначають майбутнє галузі. Їх ефективна реалізація дозволить не лише забезпечити стабільний розвиток транспортної системи України, а й інтегрувати її у міжнародний економічний простір на засадах сталості, конкурентоспроможності та безпеки.

Сучасний стан залізничної інфраструктури України свідчить про наявність як суттєвого інноваційного потенціалу, так і низки системних проблем. Серед основних бар'єрів впровадження інновацій можна відзначити застарілість технічної бази, обмежене фінансування, фрагментарність нормативно-правового забезпечення та недостатній рівень цифровізації. Разом із тим, у галузі вже реалізуються перспективні проекти з автоматизації управління перевезеннями, впровадження інформаційних систем, цифрових платформ для управління логістикою та пасажирськими перевезеннями. Це свідчить про поступовий, але цілеспрямований рух у напрямі модернізації.

Характерними ознаками сучасного стану функціонування залізничного транспорту є значний рівень зношеності рухомого складу та матеріально-технічної бази, критичне фінансове становище галузі, а також неврегульовані питання приватизації, розвитку державно-приватного партнерства, залучення інвестицій, упровадження технічних інновацій і технологічної модернізації. Складна ситуація зумовлена кількома факторами. По-перше, майже повною відсутністю державної підтримки. По-друге, браком власних фінансових ресурсів у залізниці. По-третє, недостатнім обсягом зовнішніх джерел фінансування. Як наслідок, відбувається скорочення будівництва нових шляхів та електрифікації залізничних ліній, що фактично перетворює недостатній рівень капіталовкладень у транспортну сферу на один із ключових викликів національній безпеці України. Проблемність залучення приватних інвестицій у розвиток залізничного транспорту зумовлюється низкою об'єктивних чинників, серед яких — обмежена привабливість галузі, відсутність сприятливих економічних умов та невизначеність нормативно-правових засад. Усе це значно стримує приплив інвестицій у необхідних для модернізації обсягах [3].

Інноваційна діяльність у залізничному транспорті України перебуває на етапі трансформації. Її основними завданнями є подолання технічного відставання, підвищення ефективності та безпеки перевезень, інтеграція у європейський транспортний простір. Подальший розвиток галузі безпосередньо залежатиме від здатності держави та бізнесу забезпечити системну підтримку інновацій, інвестувати у модернізацію та створювати сприятливі умови для впровадження новітніх технологій.

Організаційно-правові засади публічного управління інноваційними процесами формують нормативно визначену та управлінсько впорядковану систему, яка забезпечує створення сприятливих умов для розвитку інноваційної діяльності, підвищення конкурентоспроможності економіки та інтеграції України у європейський і світовий простір. Правове регулювання інноваційної діяльності у транспортній сфері ґрунтується на положеннях законодавства про інноваційну діяльність, публічне управління та транспортну політику. Важливим елементом виступає нормативно-правова база, що включає Конституцію України, закони «Про інноваційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності», а також підзаконні акти Кабінету Міністрів та профільних міністерств. Важливу роль відіграє імплементація міжнародних і європейських стандартів, що забезпечує гармонізацію національного законодавства із сучасними вимогами глобального інноваційного простору [5].

Система організаційно-правових засад охоплює суб'єктів публічного управління інноваційними процесами. До них належать Верховна Рада України, яка визначає законодавчі рамки інноваційної політики; Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади, що здійснюють координацію та реалізацію державних програм; органи місцевого самоврядування, які відповідають за підтримку регіональних інноваційних ініціатив; а також спеціалізовані агентства та фонди розвитку, що сприяють фінансуванню й впровадженню інноваційних проектів. Органи державної влади виконують функції стратегічного планування, нормативно-правового забезпечення та координації інноваційних процесів. Важливим завданням є створення сприятливого інституційного середовища для інноваційних підприємств, а також розробка правових гарантій реалізації довгострокових інноваційних проектів у галузі залізничного транспорту.

Важливу роль відіграють організаційні механізми управління, серед яких стратегічне планування державної інноваційної політики, створення інноваційної інфраструктури

(технопарки, бізнес-інкубатори, центри трансферу технологій), застосування фінансових інструментів (державні фонди, гранти, податкові пільги, державно-приватне партнерство), а також системний моніторинг і контроль результативності впроваджуваних заходів. Тобто, організаційно-правові засади спираються на принципи публічного управління, серед яких законність і прозорість, відповідальність органів влади перед суспільством, орієнтація на публічно-приватну співпрацю, залучення всіх зацікавлених сторін (держави, бізнесу, науки, громадянського суспільства), а також адаптація до європейських стандартів і стратегій інноваційного розвитку. У сукупності зазначені засади визначають правила функціонування інноваційної системи держави, сприяють активізації науково-дослідницької діяльності, стимулюють інвестиції у високотехнологічні галузі та створюють основу для формування ефективної моделі публічного управління інноваційними процесами в умовах глобалізаційних викликів [7].

Цифрова трансформація та інноваційні технології у залізничному транспорті є ключовими чинниками модернізації транспортної системи та підвищення її конкурентоспроможності в умовах глобалізації та інтеграції України у європейський економічний простір. Сучасний етап розвитку залізничної галузі характеризується необхідністю переходу від традиційних моделей управління та експлуатації до використання інтелектуальних систем, цифрових платформ і новітніх технологій, які забезпечують ефективність, безпеку та екологічність перевезень. Передусім цифрова трансформація у сфері залізничного транспорту пов'язана з упровадженням інтелектуальних систем управління перевізним процесом, що ґрунтуються на аналізі великих даних, штучному інтелекті та прогнозуванні попиту. Це дозволяє оптимізувати рух поїздів, підвищити енергоефективність, скоротити витрати ресурсів і забезпечити своєчасність перевезень.

Одним із ключових напрямів розвитку є цифровізація залізничної галузі, що передбачає впровадження електронних сервісів, інформаційних платформ, автоматизованих систем управління перевізним процесом. Використання «розумних» технологій дозволяє підвищити безпеку руху, знизити операційні витрати та оптимізувати використання ресурсів. Окрему увагу приділено екологізації перевезень шляхом впровадження енергоефективних технологій та розвитку альтернативних джерел енергії. Також, важливим напрямом є розвиток цифрової інфраструктури, що включає автоматизовані системи диспетчерського управління, електронні платформи для організації логістичних ланцюгів, цифрові сервіси для пасажирів і вантажовідправників. Запровадження електронних квитків, мобільних застосунків та систем онлайн-моніторингу руху поїздів підвищує якість обслуговування та забезпечує прозорість транспортних операцій [6].

Значного поширення набувають інноваційні технології у сфері експлуатації та технічного обслуговування рухомого складу, зокрема використання систем дистанційної діагностики та прогнозування технічного стану обладнання. Це дозволяє запобігати аваріям, зменшувати витрати на ремонт і продовжувати термін експлуатації рухомого складу. Особливе значення має інтеграція цифрових технологій у розвиток міжнародних транспортних коридорів, що забезпечує сумісність інформаційних систем різних країн, спрощує митні й логістичні процедури, сприяє розширенню транзитного потенціалу України.

Таким чином, цифрова трансформація та інноваційні технології у залізничному транспорті є визначальними чинниками підвищення ефективності управління галуззю, розвитку транспортної інфраструктури та забезпечення інтеграції України у європейський і світовий транспортний простір. Вони не лише створюють умови для економічного зростання, але й відповідають сучасним вимогам сталого розвитку та безпеки транспортної системи.

Ефективне публічне управління інноваційними процесами неможливе без використання цілого спектру державних інструментів. Інструменти державної політики у забезпеченні інноваційної діяльності становлять сукупність правових, економічних, організаційних та інформаційних механізмів, за допомогою яких органи публічної влади формують і реалізують умови для розвитку інноваційної сфери. Вони спрямовані на стимулювання наукових досліджень, упровадження нових технологій, підвищення конкурентоспроможності національної економіки та інтеграцію України у світовий

інноваційний простір [6].

Передусім важливим інструментом виступає нормативно-правове забезпечення, яке визначає правові основи інноваційної діяльності, закріплює принципи функціонування інноваційної системи, встановлює пріоритети державної інноваційної політики. Закони України «Про інноваційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності» формують базу для реалізації державних програм та стратегій. Друге місце посідають економічні інструменти, серед яких – державне фінансування науково-дослідних робіт, надання грантів, створення спеціальних фондів підтримки інновацій, застосування податкових пільг та кредитних стимулів для суб'єктів інноваційної діяльності. Важливе значення мають механізми державно-приватного партнерства, які дозволяють залучати інвестиції у високотехнологічні галузі [1].

Важливою складовою є організаційні інструменти, що охоплюють формування інноваційної інфраструктури: технопарків, інноваційних інкубаторів, кластерів, науково-дослідних центрів, а також створення системи державного й регіонального стратегічного планування. Через них реалізується координація діяльності між державними органами, бізнесом, наукою та громадянським суспільством. Не менш значущим є інформаційний та освітній інструментарій, який включає підтримку інноваційної культури, розвиток цифрових платформ для обміну знаннями та результатами досліджень, забезпечення відкритого доступу до даних, підвищення цифрової та інноваційної компетентності кадрів. Освітні програми та професійна підготовка науковців і управлінців у сфері інновацій сприяють формуванню кадрового потенціалу, здатного реалізовувати інноваційні проекти [5].

Таким чином, інструменти державної політики у сфері інноваційної діяльності мають комплексний характер і реалізуються на законодавчому, економічному, організаційному та інформаційному рівнях. Їхнє ефективне поєднання дозволяє створювати сприятливе середовище для розвитку інновацій, посилювати позиції України на міжнародній арені та забезпечувати сталий соціально-економічний розвиток.

Євроінтеграційний контекст інноваційного розвитку залізничного транспорту визначається як система процесів і механізмів, спрямованих на гармонізацію національної транспортної політики та інфраструктури з європейськими стандартами, нормами й пріоритетами розвитку. В умовах інтеграції України до Європейського Союзу залізничний транспорт виступає стратегічною сферою, від ефективності модернізації якої залежить конкурентоспроможність економіки, розширення транзитного потенціалу та забезпечення участі країни у формуванні спільного транспортного простору ЄС.

Одним із ключових аспектів є імплементація європейських нормативно-правових стандартів, зокрема положень Четвертого залізничного пакета ЄС, директив і регламентів, що регулюють безпеку руху, ліцензування перевізників, стандарти технічної сумісності та управління інфраструктурою. Вони передбачають поступовий перехід до єдиних правил організації перевезень, розвитку конкурентного середовища на ринку транспортних послуг та забезпечення прозорості діяльності національних операторів [4].

Особливе значення у євроінтеграційному контексті має інноваційний розвиток транспортної інфраструктури, що включає цифровізацію процесів управління перевізним комплексом, модернізацію рухомого складу відповідно до стандартів ЄС, упровадження енергоефективних і «зелених» технологій. Акцент робиться на застосуванні інтелектуальних транспортних систем, автоматизованих платформ управління рухом, використанні цифрових сервісів для пасажирів і вантажовідправників.

Важливою складовою є також участь України у формуванні транс'європейської транспортної мережі (TEN-T). У цьому контексті пріоритет надається розвитку міжнародних транспортних коридорів, інтеграції логістичних систем та забезпеченню безперервного залізничного сполучення між країнами ЄС та Україною. Це вимагає не лише модернізації інфраструктури, а й гармонізації технічних стандартів, включно з електронними системами документообігу, системами управління вантажопотоками та цифровими платформами для координації транскордонних перевезень. Євроінтеграційний контекст також стимулює залучення інвестицій та міжнародної фінансової допомоги для реалізації масштабних

інноваційних проєктів у залізничній сфері. Програми ЄС, міжнародні фінансові інституції (Європейський інвестиційний банк, ЄБРР) сприяють оновленню інфраструктури, розвитку швидкісного сполучення та впровадженню екологічних стандартів у транспортній галузі [3].

Отже, євроінтеграційний контекст інноваційного розвитку залізничного транспорту України передбачає не лише технологічну та інституційну модернізацію галузі, але й формування нової моделі управління, яка відповідає європейським принципам ефективності, прозорості та сталого розвитку. Він відкриває можливості для активного включення України у єдиний транспортний простір ЄС та підвищення її ролі як транзитної держави у європейсько-азійському транспортному співробітництві [2].

З огляду на проведений аналіз, доцільним є вдосконалення нормативно-правової бази, підвищення інституційної спроможності органів публічної влади, створення цифрової екосистеми управління транспортом. Особливу увагу слід приділяти зміцненню міжвідомчої координації, посиленню стратегічного планування та розвитку інструментів міжнародного співробітництва. Реалізація цих заходів сприятиме формуванню ефективної моделі публічного управління інноваційною діяльністю у сфері залізничного транспорту, що, у свою чергу, забезпечить сталий розвиток галузі та інтеграцію України до європейського транспортного простору.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Проведене дослідження дозволило встановити, що публічне управління у забезпеченні інноваційної діяльності залізничного транспорту є ключовим чинником модернізації галузі, підвищення її конкурентоспроможності та інтеграції у європейський транспортний простір. Організаційно-правові засади та інструменти державної політики формують цілісну систему стимулювання інновацій, сприяють створенню сприятливого середовища для цифрової трансформації, впровадження сучасних технологій та розвитку міжнародних транспортних коридорів. Разом із тим існують виклики, пов'язані з недостатнім фінансуванням, зношеністю інфраструктури та потребою у вдосконаленні законодавчої бази. Перспективи подальших наукових розвідок у даному напрямку полягають у розробці ефективних моделей публічного управління інноваційною діяльністю з урахуванням цифрової економіки, дослідженні механізмів державно-приватного партнерства, адаптації зарубіжного досвіду, а також у вивченні впливу новітніх цифрових технологій на ефективність управління перевізними процесами та розвиток транспортної інфраструктури.

Література

1. Гречан П. Ю. Інноваційна активність у системі розвитку підприємства. Підприємництво та інновації. 2020. Вип. 13. С. 29-32.
2. Іпполітова І. Я., Селезньова Г. О. Управління інноваційною діяльністю підприємства: процесний підхід. Вісник Одеського національного університету. 2020. Т. 25. Вип. 6(85). С. 143-149.
3. Каражия Е. А. Процесно орієнтоване управління інноваційною діяльністю підприємств України. Агросвіт. 2021. № 16. С. 69-76.
4. Копитко М. І., Ільків Ю. І. Управління безпековою діяльністю інноваційно активних підприємств. Соціально-правові студії. 2020. Вип. 3 (9). С. 162-172.
5. Корінь М. В. Розвиток інфраструктури залізничного транспорту в умовах транскордонного співробітництва: монографія. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 401с.
6. Кузнецов Є. М. Інструментарій стратегічного управління інноваційною активністю підприємств залізничного транспорту. Економіка та підприємництво в умовах сучасних викликів: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (01 лютого 2023 р., м. Житомир). Житомир: Поліський національний університет, 2023. С. 282–284.
7. Кузнецов Є. М., Кузнецов В. Є. Теоретичні основи управління інноваційною активністю підприємств залізничного транспорту. Причорноморські економічні студії. 2020. Вип. 60-1. С. 119-124.

8. Токманова І. В., Овчиннікова В. О., Корінь М. В. Напрямки та інструменти державного регулювання стратегічного розвитку залізничного транспорту. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2020. № 69. С. 114–127.

References

1. Hrechan, P. Yu. (2020). Innovatsiina aktyvnist u systemi rozvytku pidpriemstva [Innovation activity in the enterprise development system]. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*, 13, 29–32.
2. Ippolitova, I. Ya., & Selezniova, H. O. (2020). Upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu pidpriemstva: protsesnyi pidkhid [Management of innovative activity of an enterprise: process approach]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu*, 25(6), 143–149.
3. Karazhyia, E. A. (2021). Protsesno oriientovane upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu pidpriemstv Ukrainy [Process-oriented management of innovative activities of Ukrainian enterprises]. *Ahrosvit*, 16, 69–76.
4. Kopytko, M. I., & Ilkiv, Yu. I. (2020). Upravlinnia bezpekovoio diialnistiu innovatsiino aktyvnykh pidpriemstv [Security management of innovation-active enterprises]. *Sotsialno-pravovi studii*, 3(9), 162–172.
5. Korin, M. V. (2019). Rozvytok infrastruktury zaliznychnoho transportu v umovakh transkordonnoho spivrobitnytstva [Development of railway transport infrastructure in the context of cross-border cooperation]. Kharkiv: UkrDUZT.
6. Kuznetsov, Ye. M. (2023). Instrumentarii stratehichnoho upravlinnia innovatsiinoiu aktyvnistiu pidpriemstv zaliznychnoho transportu [Tools of strategic management of innovation activity of railway transport enterprises]. In *Ekonomika ta pidpriemnytstvo v umovakh suchasnykh vyklykiv: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference* (Zhytomyr, February 1, 2023), (pp. 282–284). Zhytomyr: Poliskyi National University.
7. Kuznetsov, Ye. M., & Kuznetsov, V. Ye. (2020). Teoretychni osnovy upravlinnia innovatsiinoiu aktyvnistiu pidpriemstv zaliznychnoho transportu [Theoretical foundations of management of innovation activity of railway transport enterprises]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, 60(1), 119–124.
8. Tokmanova, I. V., Ovchynnikova, V. O., & Korin, M. V. (2020). Napriamky ta instrumenty derzhavnoho rehuliuвання stratehichnoho rozvytku zaliznychnoho transportu [Directions and tools of state regulation of strategic development of railway transport]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, 69, 114–127.